

RECENZIE

asupra monografiei ”*Drept, etică și deontologie în sport*”, autor: Budevci-Puiu Liliana

Monografia constituie o modalitate de îndrumare a studenților și specialiștilor din domeniul culturii fizice, și nu numai, dar și a mediului academic și a cercetătorului debutant, interesați de preocupările etice, legislative și deontologice, la congruența și conexiunea lor interdisciplinară.

Subiectul abordat în monografie, este unul de o deosebită actualitate, interes și importanță științifică, acesta înscriindu-se pe linia preocupărilor de cunoaștere și cercetare, argumentate prin debaterile contextuale pe care le putem observa și analiza în cele șapte capitole: “Conexiunea elementelor de drept, deontologie și etică în cadrul responsabilității sociale”; “Deontologia profesională a specialiștilor din educația fizică și sport”; “Educația fizică și sportul, drepturi fundamentale ale omului; Deontologie și etică sportivă”; “Etica și estetica în competițiile sportive”; “Cadrul normativ al Comitetului Internațional Olimpic și al Comitetului Național Olimpic și Sportiv”; “Soluționarea conflictelor din domeniul sportiv”.

Avansarea cunoașterii și a bunei conduite în activitate contribuie esențial la atragerea în comunitate a specialiștilor și experților notorii, caracterizați prin integritate, meticulozitate, acuratețe, responsabilitate și etică în exercitarea profesiei. Monografia reprezintă o premieră, atât pentru comunitatea academică din țară, pentru specialiștii din domeniul culturii fizice, cât și pentru orice persoană interesată și abordează trei domenii distincte: drept, etică și deontologie, dar aflate într-o strânsă interdependență. Astfel, interdisciplinaritatea conferă acestei lucrări un caracter pragmatic, iar nevoia acestei cărți o identificăm în familiarizarea cititorului cu diverse exigențe ale celor trei domenii, considerate noi în acest format, și totodată ca un continuum în sfera educației fizice și sportului.

De asemenea, conținutul și forma științifică, chintesența materialului informativ realizată de autoare, stilul atrăgător și claritatea expunerii fac ca monografia să fie valoroasă și accesibilă per ansamblul ei.

În debultul monografiei, atribuind dreptului un rol de mijloc hotărâtor în conducerea și organizarea socială, iar statului calitatea de a fi o structură fundamentală în realizarea acestui scop, dna Liliana Budevici-Puiu, concretizează faptul că, științele juridice sunt preocupate de cunoașterea și perfecționarea dreptului și statului în acord cu exigențele democratice ale societății civile. Din acest motiv, științele juridice ocupă un rol important- atât sub aspect teoretic, cât și practic – în cadrul științelor despre societate. Mai mult, se remarcă în conținutul lucrării că organele statului, în procesul de realizare a dreptului, au și ele calitatea de subiecte de drepturi îndeplinind cel puțin trei categorii de competențe: exercitarea conducerii de stat în diverse domenii, soluționarea problemelor privind temeinicia legală a pretențiilor unor subiecte de drept față de altele și asigurarea constrângerii de stat în cazurile necesare, restabilirea ordinii de drept încălcate, recuperarea prejudiciilor. Toate aceste probleme și multe altele depind în mare măsură de noi și de comportamentul nostru, iar etica prin intermediul funcțiilor sale: de cunoaștere, normativă, axiologică și persuasivă vine să contribuie la modelarea conduitei conform normelor sale exprimate prin drepturi și obligații.

Capitolele rezervate eticii, esteticii și competiției sportive vin să consolideze cunoștințele referitoare la responsabilitate, răspundere și fair-play în sport. În timp ce etica bazată pe rezultatele acțiunii oferă o justificare pentru decizii care vizează binele pentru cei mai mulți oameni, etica bazată pe responsabilitate promovează valori universale

care transcend practicile locale (oferind argumente instaurării unei morale universale în opoziție cu relativismul cultural), iar etica bazată pe drepturi apără drepturile fundamentale ale oamenilor. Mai mult decât atât, lipsa unor principii etice asumate la nivelul organizației sau reglementate legal, pun persoanele nedreptățite în imposibilitatea de a se apăra.

În continuare, se abordează cu succes subiectul deontologiei, respectiv al normelor de conduită și obligațiilor etice specifice diferitelor profesii din domeniul culturii fizice. Autoarea a remarcat faptul, că în ultimele decenii ale secolului XX, s-a pledat pentru o "morală profesională", pentru prescrierea clară a obligațiilor sau normelor de acțiune, în contextul real al individului (interacțiuni, conflicte, distorsiuni, evoluții diferențiate, etc). Deontologia profesională e morala profesională tratată prin prisma datoriei profesionale; este știința îndatoririlor profesionale, a comportamentului profesional.

Partea finală a lucrării dedicată, în special legislației și jurisprudenței în sport, vine să contureze tabloul științifico-practic, atât de necesar specialiștilor din domeniu pentru înțelegerea și consolidarea cunoștințelor teoretice. Prin trecerea în revistă a actelor normative relevante la nivel național și internațional ce reglementează domeniul de referință, prin dezbaterile puse în discuție în conținutul spețelor juridice, a conflictelor sportive, inclusiv și a aspectelor procedurale de soluționare a acestora, s-a contribuit la realizarea unei monografii complexe, din punct de vedere științific și inovațional.

Monografia reunește opinii, ale unor autori din diverse domenii ale educației și cercetării (drept, psihologie, kinetoterapie, medicină, bioetică etc.) cu toții preocupați de o abordare integră a subiectului, fapt realizat, de altfel, într-o manieră originală și de către Dna Liliana Budevici-Puiu, conferențiar universitar, doctor în științe pedagogice la Universitatea de Stat de educație Fizică și Sport din Chișinău.

Recenzent,

Prof.dr. **Abalașei Beatrice Aurelia**

Decan al Facultății de Educație Fizică și Sport,
Universitatea "Al. I.Cuza", Iași, România